

PANEURÓPSKA VYSOKÁ ŠKOLA

Fakulta psychológie

OPONENTSKÝ POSUDOK

na habilitačnú prácu PhDr. Marty Zaťkovej, PhD.

uchádzačky

o získanie vedecko-pedagogického titulu

docent v študijnom odbore Psychológia

na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva

Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Názov habilitačnej práce: Štruktúra neverbálneho intelektu u detí s vybranou neurovývinovou poruchou

Autor habilitačnej práce: PhDr. Marta Zaťková, PhD.

Študijný odbor: Psychológia

Oponentka: prof. PhDr. Eva Gajdošová, PhD.

Pracovisko oponentky: Fakulta psychológie, Paneurópska vysoká škola, Bratislava

Oponentský posudok vypracúvam v zmysle vyhlášky MŠVVŠ SR č.249/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a podávam zhodnotenie habilitačnej práce.

PhDr. Marta Zaťková, PhD. predkladá svoju habilitačnú prácu s názvom **Štruktúra neverbálneho intelektu u detí s vybranou neurovývinovou poruchou** v odbore psychológia na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre.

Cieľom monografie je, ako to deklaruje samotná autorka, zaoberať sa vybranými neurovývinovými poruchami a ich teoretickým, výskumným, klinicko-diagnostickým a aplikačne intervenčným pozadím. V habilitačnej práci sa autorka veľmi premyslene sústreďuje na viaceré aspekty kognitívneho vývinu a kognitívneho výkonu u detí od 3 do 6 rokov s diagnostikovanou neurovývinovou poruchou a hľadá možnosti skvalitnenia psychologickéj a edukačnej práce s nimi .

Habilitačnú prácu s touto vybranou témou hodnotím vysoko pozitívne. Odborných prác zaoberajúcich sa náročnou problematikou **intelektu u detí s vybranou neurovývinovou poruchou** nie je v našich slovenských podmienkach veľa, avšak ani tie existujúce sa nevenujú problematike detí s ADHD, s poruchou autistického spektra a s poruchou reči, jazyka a komunikácie z takéhoto uhla pohľadu teórie, modelov, faktorov, diagnostiky a intervencie.

Preto hneď v úvode môjho posudku chcem oceniť odbornú úroveň habilitačnej práce PhDr. Marty Zaťkovej, PhD., keďže prináša veľké množstvo zaujímavých a podnetných odborných poznatkov, informácií, výsledkov zahraničných aj našich výskumov v predmetnej oblasti, ako aj autorkine vlastné výsledky empirického sledovania rizikových faktorov u detí s neurovývinovou poruchou (kognitívny vývin,

kognitívny výkon, modely predikcie kognitívneho vývinu, integrácia výskumných zistení) dôležitých ako pre teóriu, vedu, výskum, tak aj pre psychologickú prax a zároveň kladie viacero veľmi závažných metodologických otázok pre skúmanie problematiky detí s neurovývinovou poruchou v budúcich výskumoch.

Silné stránky habilitačnej práce

Habilitačná práca PhDr. Marty Zaťkovej, PhD. „**Štruktúra neverbálneho intelektu u detí s vybranou neurovývinovou poruchou**“ má premyslenú, logickú a zmysluplnú štruktúru. Obsahuje sedem základných kapitol, v ktorých autorka postupne separátne popisuje diagnostické okruhy porúch reči a jazyka, porúch pozornosti s hyperaktivitou ADHD a bez hyperaktivity ADD a porúch autistického spektra.

V diagnosticko-klasifikačných systémoch sa opiera o Diagnostický a štatistický manuál DSM V, ktorý, ako podčiarkuje, jej svojim prístupom a výraznou logikou usporiadania neurovývinových porúch vyhovuje teoreticky, diagnosticky, aplikačne aj výskumne.

Kladne hodnotím, že ťažiskom práce je empirická analýza kognitívneho vývinu detí prostredníctvom kognitívneho výkonu meraného testom neverbálneho intelektu SON-R 2½-7. Oceňujem, že výskumne sa autorka zamerala na predikciu neverbálneho intelektu a testovala jednotlivu aj vo vzájomnej kombinácii rizikové faktory biologickej, fyziologickej a sociálno-kultúrnej povahy. Je skutočne chvályhodné, že zvolila empirickú analýzu a overovala klinický predpoklad o špecifických kognitívnych profiloch detí s neurovývinovým ochorením.

Vysoko pozitívne hodnotím, že autorka v záverečnej kapitole práce integrovala svoje poradensko-psychologické a klinické predpoklady do návrhu intervencií a intervenčných postupov, využitím ktorých je možné uskutočniť psychologické a vzdelávacie korekcie u detí s neurovývinovou poruchou.

Chcem tiež zdôrazniť, že autorka sa v práci opiera o skutočne úctihodný počet takmer 300 odborných zdrojov. Čitateľovi takto umožňuje získavať hodnotné informácie o prístupoch a postupoch pri diagnostike a intervencii detí s neurovývinovou poruchou.

Celkove považujem takto koncipovanú a spracovanú prácu v súčasnej slovenskej psychológii za jedinečnú, uplatňujúcu nové prístupy, obsahujúcu poznatky a stanoviská zahraničných aj slovenských expertov, ako aj vlastné stanoviská a skúsenosti autorky.

Otázky do diskusie:

- Ako si autorka vysvetľuje poznatok, že kým vzdelanie matky štatisticky významne predikuje neverbálnu inteligenciu detí, vzdelanie otca ju významne nepredikuje?
- Zaujala ma typológia s 2- 8 typmi. Typológia a výskyt typov je najmä pre psychologickú prax veľmi cenné. Prečo sa autorke javí ako najvhodnejšie riešenie v skúmanej oblasti - využitie šiestich typov?
- Ktorú z uvádzaných intervencií by autorka uprednostnila pravidelnejšie využívať u detí s neurovývinovou poruchou v materských a základných školách a školských zariadeniach?
- Aké sú ďalšie zámery autorky v tejto oblasti? Ako školského psychológa by ma veľmi oslovilo overovanie efektívnosti 1-2 vybraných prezentovaných intervencií v longitudinálnom psychologickom experimente v školských podmienkach.

Záver

Habilitačná práca nadväzuje na práce zahraničných a slovenských odborníkov zaoberajúcich sa predmetnou problematikou a obohacuje slovenskú psychológiu o nové aspekty a nové rozmery. Práca má výraznú vedecko-výskumnú aj aplikačnú hodnotu a vyhovuje kritériám stanoveným na tento druh prác.

Konštatujem, že PhDr. Marta Zaťková, PhD. je zrelou vedeckou a pedagogickou osobnosťou s vynikajúcim renomé v slovenskej psychológii a spĺňa požadované kritéria na získanie vedecko-pedagogického titulu „docent“ na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

**Odporúčam, aby bol PhDr. Marte Zaťkovej, PhD.
po úspešnom habilitačnom konaní
a splnení všetkých vysokoškolskou legislatívou predpísaných podmienok udelený
akademický titul docent v študijnom odbore Psychológia.**

V Bratislave, 15.7. 2021

prof. PhDr. Eva Gajdošová, PhD.
oponentka